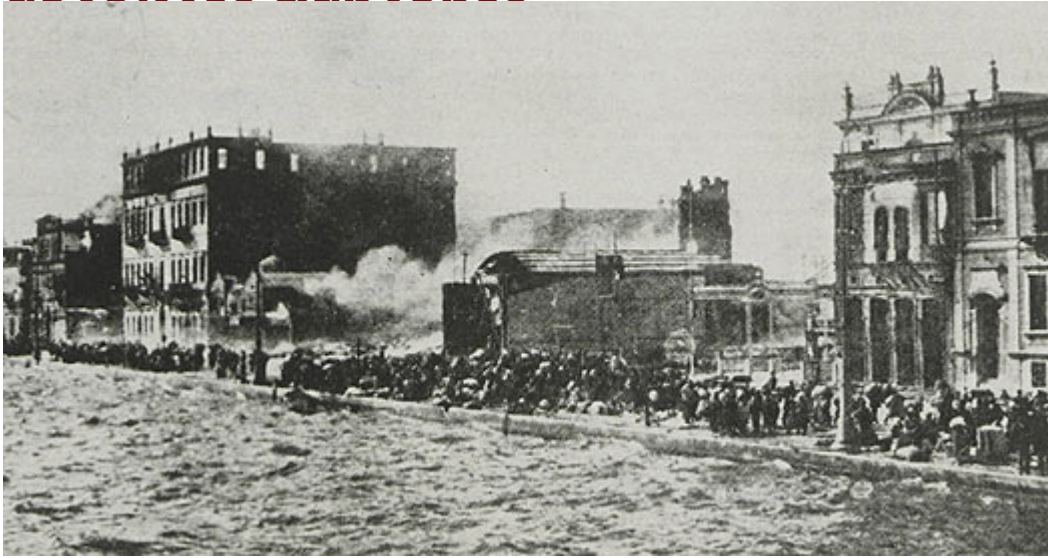

Σκηνές από την καταστροφή της Σμύρνης, από αυτόπτες μάρτυρες

Ο διευθυντής της

ΧΑΝ εις την Σμύρνην, **Εδουάρδος Φίσσερ**, αυτόπτης, γράφει:

“Η πυρκαϊά εις δέκα μόνον ώρας είχεν εξαπλωθή εις πλάτος δύο μιλίων. Εις την προκουμαίαν ένας όγκος πανικοβλήτου πληθυσμού αγωνίζεται να σωθή.

Μετά την τρομεράν σφαγήν, τίποτε άλλο δεν υπολείπετο παρά η πυρκαϊά διά να δοκιμασθή τόσον σκληρώς, ο χριστιανικός πληθυσμός της Σμύρνης. Τα αλλοφρονούντα πλήθη κυκλώνουν τους αμερικανούς ναύτας και ζητούν εν ονόματι του Σωτήρος να τους προστατεύσουν. Οι ναύται όμως αδυνατούν. Είναι τόση η αναδιδόμενη από τας διαρκώς εξαπλουμένας φλόγας θερμότης, ώστε ν’ αδυνατούν να το πράξουν. Πολλοί βρέχουν εις την θάλασσαν κουβέρτες και τυλίγονται εις αυτάς. Άλλοι κραυγάζουν ως τρελοί, άλλοι ευρίσκουν τον θάνατον από τούρκους στρατιώτας που διαρκώς τους πυροβολούν. Τα πτώματα εκατοντάδων χριστιανών που εσφάγησαν ή ευρήκαν τον θάνατον από τουρκικάς σφαίρας επιπλέον εις την θάλασσαν”.[...] “Τι διαδραματίζετο την νύκτα της 31ης Αυγούστου, εις την προκουμαίαν της Σμύρνης, προς την οποίαν εφέροντο τα πλήθη των σμυρναίων, παγιδευόμενα συνεχώς από τους πύρινους χειμάρρους της φλεγομένης πόλεως και από τα στίφη του Νουρεντίν, μας το λέγει ο γάλλος ιστορικός Ντριώ:

“Χιλιάδες δυστυχών υπάρξεων συσσωρευμένοι κατά μήκος της προκουμαίας ερρίφθησαν εις την θάλασσαν. Εις μέγα μήκος του λιμένος εκατοντάδες πτωμάτων είχαν πληρώσει την θάλασσαν ώστε να ημπορεί κανείς να βαδίση επάνω εις αυτά. Και τους επιπλέοντας απετελείωναν οι τούρκοι με σπαθιά και ξύλα...”. Και προσθέτει ο ίδιος ο συγγραφέας: Ποίος θα περιγράψει τας φρικαλέας

σκηνάς;... Αναρίθμητοι υπάρξεις, προ παντός γυναίκες, παιδιά και γέροντες εσφάγησαν εν μέσω αισχίστων θηριωδιών...”.

Και το φοβερώτερον είναι, ότι το όργιον αυτό του αίματος, του ολέθρου και των ποικίλων άλλων εγκλημάτων έγινεν υπό τα βλέμματα, τα χαιρέκακα συχνά χαμόγελα και τας επευφημίας ακόμη πολλάκις των πληρωμάτων των ξένων πολεμικών, ακόμη και των επισήμων εκπροσώπων των χριστιανικών δυνάμεων.[...] Ο ίδιος πρόξενος (ο γάλλος) προσκεκλημένος εις γεύμα, εις το οποίον ήτο προσκεκλημένος και ο πρόξενος Γεώργιος Χόρτων, ο μόνος, όπως ελέχθη, πρόξενος, φιλικώς διατεθειμένος προς τους έλληνας, εδικαιολογήθη δια την καθυστέρησίν του επί ολίγα λεπτά με αυτά τα τρομερά λόγια: “Διότι, είπεν, η ατμάκατος με την οποίαν ερχόμουν από το γαλλικόν πολεμικόν προσέκρουε, συνεχώς, εις επιπλέοντα πτώματα ελληνίδων”. Και ο αμερικανός πρόξενος, ακούων την κυνικήν αυτήν δικαιολογίαν, ώκτειρε τον εαυτόν του ότι ανήκεν εις το ανθρώπινον γένος.[...] Εις την γαλλικήν “Revue de Paris” αναγράφονται αυτά τα φοβερά δια τον χριστιανικόν πληθυσμόν μεταξύ άλλων: “Αι φωναί των σφαζομένων έφθαναν από την παραλίαν και τα πτώματα των πνιγμένων επέπλεον περίξ των πλοίων. Μέσα εις αυτήν την αγριότητα ηκούσθησαν ήχοι μουσικής από αγγλικόν πολεμικόν σκάφος προς τέρψιν των εις αυτόν επιβαινόντων”. Και ο ανταποκριτής των “Τάιμς” στην Κ/πολιν προσθέτει και αυτός εις τηλεγράφημά του υπό ημερομηνίαν 3/16 Σεπτεμβρίου: “Ναυτικόν άγημα άγγλων που εφύλαττε το εργοστάσιον φωταερίου παρέστη μάρτυς φρικτών εγκλημάτων εις βάρος ελληνίδων εις τον δρόμον χωρίς να επέμβη, διότι είχε λάβει διαταγήν να μην επέμβη εις ο,τιδήποτε άλλο, πλην περιπτώσεως αφορώσης την αφάλειαν του εργοστασίου”.

Χ. Αγγελομάτης, Χρονικόν Μεγάλης Τραγωδίας, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, χ.χ., σ. 249, 251-252, 255-256.

Πηγή: infognomonpolitics.blogspot.gr